

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Seçim ve sistem değişikliği süreçleri geride kaldı. Şimdi gündemde ekonomi başta olmak üzere birçok konuda reform beklentisi var. Gözler mali disiplin, vergi sistemi ve reel sektörün önünü açacak yeni düzenlemelerde...

Artık reform zamanı

NİHAYET, demokrasinin önemli ayaklarından olan yerel yönetim seçimini de sağlıklı ve başarılı bir şekilde geride bıraktık. Herkes uzun zamandır yerel seçimlere kilitlenmişti. Şimdi, sırada ekonomi ve ekonominin tekrar büyüme sürecine girmesi için atılması gereken adımlar var. Şimdi geride bıraktığımız seçim sonuçlarından da ciddi mesajlar çıkarıp, global sıkıntıları da dikkate alarak ülkenin yaşadığı ekonomik/sosyal/siyasal sıkıntıların asgariye indirilmesi için bütünleşmek, dayanışmak, çok çalışmak, çok üretmek ve doğruyu paylaşmak için yeni bir strateji geliştirilmesi ve olanak yaratılmasının zamanı. Toplumun ve piyasanın beklentilerini çok sayıda konuda sıralamak mümkün ancak, biz bu haftaki yazımızda “artık reform zamanı”nın alt başlıklarında üç önemli konuya değineceğiz.

REEL PİYASANIN ÖNÜ AÇILMALI

Finans sektöründe yeni araçların geliştirilmesi ve buna bağlı kredilerin rekabetçi, yüksek katma değerli ve cari dengeyi pozitif etkileyecek alanlara yönlendirilmesini özendirerek yeni düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor. Burada temel amaç, daha çok üretim, yatırım, istihdam ve ihracat olmalı. Bu amaçlara ulaşmak için hedeflenen yolun önünü tıkayan veya yük olan başta faizlerin aşağıya çekilmesi için geliştirilecek stratejiler öncelikli hedef olarak belirlenmeli. Neredeyse herkes “üretimin artırılması” söylemini artık slogan haline getirmiş bulunuyor. Siyasi dilde, hafızalarda kalan doğru bir söylem vardır, “slogan atmak kolay ancak uygulamak zordur” söylemindeki zorlukların önce ortaya doğru konulması gerekiyor. Zorlukların aşılması içinse uygulanabilir tedbirlerin alınması gerekiyor.

KIDEM TAZMİNATI ÇÖZÜME KAVUŞMALI

Uzun yıllardır iş çevresi için korkulu rüya olan çalışanların kıdem tazminatı meselesi, tarafların da görüşleri alındıktan sonra ortak bir nokta bulunarak artık bir çözüme kavuşturulmalı. Tabii ki, bu konuya köklü bir çözüm bulunması o kadar da kolay değil. Ancak, geçmiş dönem ve yeni dönem olmak üzere iki uygulama yöntemi getirilebilir. Geçmiş dönemle ilgili kademeli ve esnek bir sistem ile gerekirse bir

kısım yükün devlet tarafından desteklenmesi sağlanmalı.

VERGİDE REFORM ÇOK ÖNEMLİ

Belki de en önemli reform, tüm vergi kanunlarımızı ve uygulanmasındaki sıkıntıları masaya yatırmak olacaktır. Bir an önce tüm vergi kanunları ele alınarak, basitleştirilmeli,

uygulanabilir olması sağlanmalı, uygulanmasında fayda görülmeyen maddeler kaldırılmalı, gerekirse bazı kanunlar ve beyanları birleştirilmeli.

Dolaylı vergi dediğimiz harcama üzerinden alınan vergiler yerine, dolaysız vergi dediğimiz gelir üzerinden alınan vergilere ağırlık verilmeli. Denetim artırılarak, kayıt dışıyla ciddi bir mücadele verilerek, vergide adalet sağlanmalı.

En önemlisi de, mükellef olanlarda 5.000 TL'nin, mükellef olmayan tüm gerçek kişiler için ise 10.000 TL'nin üzerindeki harcamaların banka üzerinden yapılması zorunluluğu getirilmeli.

KDV uygulamasındaki tartışma ve sıkıntılara son verilerek beklentilere çözüm bulunmalı. Özellikle, devreden ve iadesi gereken KDV konusu bir an önce çözüme kavuşturulmalı. Farklı KDV oran uygulaması azaltılmalı, istisna veya muafiyetler azaltılarak günün koşullarına göre yeniden belirlenmeli. Mevcut vergi sistemimizdeki bazı uygulamaların bilançolar üzerindeki olumsuz etkisine son verilmeli.

Sonuç olarak, şimdiye kadar bir dizi yeni düzenlemeyle vergi afları ve imar barışı çıkarıldı, istihdama çeşitli teşvik ve destekler getirildi, kambiyo rejiminde önemli düzenlemeler yapıldı, vergi ve harçlarda indirim süreleri uzatıldı, ancak bunların çoğu geçici tedbirler olarak kaldı. Önemli olan, sektör veya kişi ayırımı yapılmadan köklü, kalıcı ve sürdürülebilir düzenlemelerin yapılmasıdır.

İş çevreleri başta olmak üzere hemen herkes önümüzdeki 4.5 yıllık sürenin seçimsiz bir dönem olmasını bir şans olarak görüyor. Ancak, her şeyi devletten beklemek de yeterli olmayabilir. Arzu edilen reformların beklentilere cevap verebilmesi için öne çıkarılması gereken en sağlıklı öneri, herkesin yaptığı işi layıkıyla yapması ve vatandaşlık görevlerini eksiksiz yerine getirmesi konusunda gerekli disiplin ve toplumsal duyarlılığı göstermesi.

